

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

Naistööline ja naiskolhoosnik

36

M a i
1932

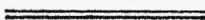
Proletkult nim.
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

Sm. VIKTOR KINGISSEPP

SISUKORD

	Lhk
1. mai	1
Sm. Wiktor Kingissepa tapmise 10. aastapäew — <i>H. W.</i>	3
Põrandaalused juhtumised Wiktor Kingisepa ajast — <i>n</i> —	6
Taheti meid lüüa, lüüa (laul) — Tõlk. <i>K. T.</i>	8
Kõik jõud karjakasvatuse arendamisele kolhoosides	9
Klass klassi wastu:	
Sotslik töolistewanem tööliste huvisid maha sahkerdamas	10
Pärnu naistöölaliste elust	10
Eesti naistöölised, astuge wõttelejate ridadesse — <i>E-i</i>	11
Poola paanide maalt: Wiimased ülewaated Poolast — <i>I. M.</i>	12
Sõnumid:	
Naistöölised, õppige sõjariistadega ümber käima — <i>Elene Päll</i>	13
Töö naiskolhoosnikkude keskel Trutnewa külanõukogus, Oudowa raionis — <i>I. K.</i>	13
Domkino naisdelegaatide üldkoosolekust 28. märtsil k. a. — <i>Nais- delegaat</i>	13
Kolhoosist „Uus tee“	14
Kasvatustöö kõwendamisest naiskolhoosnikkude keskel — <i>A. K.</i>	15
Kindlustage Punaseristi rakukeste tööd laialiste töolistehulkade ise- tegewuse alusel	15

1. mail — palaw terwitus kogu ilma wõitlewale proletariaadile ja töötawatele hulkadele.

1. mai

Rahwuswahelist maipüha pühitseme erakorralistes tingimustes. Ühel pool näeme kriisis hukkuwat kapitalistlist ilma ja teiselpool järjest kaswawat sotsialismi ülesehitust.

Käesolew üleilmne kriis areneb kapitalismi üldkriisi alusel, on kogu kapitalistlise süsteemi kriis, ning ähwardab kapitalistlist korda purustada. See üleilmne kriis ei arene ühetaoliselt: mõningaid maid ja tööstusharusid puudutab ta rohkem, teisi vähem.

Kapitalistlistes riikides vähendatakse ja koondatakse walmistust, wabrikuid sulutakse wõi töötawad mõned päewad nädalas, töötatöölise hulk kaswab igal maal ennekuulmatu arwul.

Kuid samal ajal näeme tööliste tööpäewade pikendamist, töö pinewamaks ja intensiivsemaks muutumist, sotsiaalse kinnituste ja töökaitse ärakaotamist.

Töötatöölised ja nende perekonnad on sõna tõsisel mõttes näljas ja alasti, eriti rasketes tingimustes asuwad naistöölised, kes on enam rõhutawam osa töölisteklassist. Töötatöölised, nälgakannatajad naistöölised tapawad oma lapsi, et neid näljapiinast päästa. Töötaoleku ja wiletsuse kaswamisega käib kaasas töölisteklassile pealetungimine kapitalistide poolt. Tööliste nõudmised rõhutakse kõige jõhkramalt maha, aktiivsemad mees- ja naistöölised heidetakse wangi wõi tapetakse ära, tööliste häälkandjad sulatakse ja toimetajad wangistatakse. Tööliste kokkukogumised ja demonstratsioonid kihutatakse sõjawäelaste ja wõmmide ning nuhkide poolt laiali wõi lõpewad tööliste pihta tuleandmisega ja nende weristamisega, nagu Saksamaal, Poolas, Hispaanias ja mujal.

Päew-päewalt muutub olukord keerulisemaks ja ähwardawamaks. Kapitalistid, oma lõpu lähenemist nähes, hakkawad wäljapääseteid otsima ja näewad selleks pääseteeks sõda, et uuesti maailma suurriikide wahel ära jagada. Teiselt poolt näeme edukat sotsialismi ehitustööd, kus oleme „kumb kumba“ küsimuse nii tööstuses, kui põllumajanduses sotsialismi kasuks lähendanud, oleme sotsialismi alusmüüri walmis ehitanud ja wõime teise wiieaastaplaani teostamisele asuda. Meie kaswame imekiirelt. Teise wiieaastaplaani põhiülesanne on klassideta ühiskonna loomine ja kogu riigi töötawate elanikkude muutmine sotsialistlise ühiskonna teadlikkudeks ehitajateks.

Kui mõni aasta tagasi meie wiieaastaplaani wälja töötasime ja kui töölisteklass ja töötawad hulgad suure entusiasmiga selle plaani teostamisele asusid, siis naeris kapitalistline ilm meie eesmärgi üle. Ameerika ja Euroopa 1929. aasta lehed kirjutasid, et „wiieaastaplaan olewat metsikute inimeste fantaasia“ ja „Kremlidiktaatorite wäljamõeldus“ jne.

Nüüd nähes meie wiieaastaplaani teostamist, teise wiieaastaplaani teostamisele asumist ja kapitalistliste elementide täielikku likwideerimist, satuwad kapitalistlised riigid kabuhirmu, sest nad teawad, et see neile surmahoobiks on.

Sel ajal, kui kapitalistlistel maadel kaswab töötatöölise arw, hakkawad Nõukogude Liidus tööle need hiiglasuured tehased, millede produktsioon järjesti tõuseb. Mõõdunud aasta lõpul olime jõudnud selleni, et oleme Ameerika järgmine riik, oma walmistuseproduktsiooni kaswamises Inglismaad, Prantsusmaad ja Saksamaad maha jättes.

Isegi kapitalistlikud riigid on sunnitud nüüd awalikult tunnistama, et Nõukogude Liit on ainuke riik, kus tööstus ja produktsoon kasvab hiiglakiirusega.

Need saawutused, mida näeme tööstuse ja põllumajanduse ümberkorralduse alal, oleme saawutanud sm. Stalini 6 ajaloolise tingimuse alusel ja halastamata wõitluses „pahempoolse“ ning parempoolse kallaku ja nendele leplikkuse wastu. Töölisklassi entusiasm ja tahe meie sotsialistlike korra ülesehitamise eest wõidelda ja kindel parteiline liin ja wõitlus on selleks pandiks, et wõime wõidukalt teise wiie-aastaplaani teostamisele asuda ja lõpulikult sotsialistlike ühiskonna üles ehitada. Meie sotsialismi eest wõitlemine on üleilmse proletariaadi wabastamise eest wõitlemine.

Kapitalistid, kes kriisi krampides siplewad, näewad endi paratamata häwinemist, mis on ka tõukeks uutele werewalamistele. Esiteks — meie hiigla kaswamine, teiseks — kapitalistlike kriisi süwenemine ja kolmandaks wastuolude — terawnemine kapitalistide wahel, — need on põhjused uute sõdade tekkimiseks. Imperialistide eesmärgiks on Hiinamaa, kui rikka tooresainete turu ärajaotamine, Mandshuuria waldamine selleks, et sõjalist baasi luua interwentsiooniks N. Liidu wastu ja Hiina rewolutsiooni mahasurumine nõukogude Hiina maaaladel, mis kõigile imperialistlikele rõwriikidele ähwardawaks wõib saada.

Jaapani eesmärk Mandshuuria waldamisel on saada omale looduslisi rikkusi ja hiiglasuuri raua- ja kiwisöelademeid, mis oleksid suureks tõukeks tema rasketööstuse arenemisele. Peale selle on Jaapanis terawalt halwenenud majandusline ja poliitiline seisukord, mis sundis teda abinõusid otsima kriisist wäljapääsemiseks, et hulkade tähelpanu sisemiste wastuolude kaswamiselt mujale juhtida.

Jaapani otsekoheks toetajaks on Prantsusmaa. Hiljuti tehti nende kahe riigi wahel omawaheline salajane leping, mille järele Prantsusmaa laenas Jaapanile 800 miljoni ieni, peasjalikult sõjavarustuse näol. Ameerika ja Inglismaa on ootawas seisukorras, kuid see ei tähenda veel seda, et meil ei oleks sõjahädaohtu karta.

Üks on kindel: imperialistlikud riigid loowad ühist nõukogudewastast blokki ja prowotseeriwad sõda Nõukogude Liidu wastu. Seda tõendawad kõiksugu prowotseerimised wäljamõeldused, walgete bandede organiseerimised Kauges Idas ning katsed Jaapani esitajat tappa, samuti ka saksa saadiku nõuniku Twardowski hiljutine surmamise katse, mis oleks wõinud tuua diplomaatiliste sidemete katkestamise NSW Liidu ja Saksamaa wahel.

Nõukogude Liidu proletariaat ühes kolhoosnikkude ja kehwa- ja kesktalupoegade hulkadega on iga silmapilk walwel, et wastuhoopi anda neile, kes teda tema ehitustöös julgeb segama tulla.

Nõukogude Liit wõitleb rahu eest, kuid ta on ka walmis otsustawat wastulööki andma kalletungijatele ja prowotseerijatele ning interwentidele.

Sel ajal, kui meie wõitleme rahu eest, walmistawad kapitalistlikud riigid palawikuliselt sõjale ette, mis näitab kapitalistlike maade tööliste ja töötawatele hulkadele, kelle huwides on tulewane werewalamine, näitab neile, et see pole mitte töölisteklassi seisukorra parandamise, waid finanstõusikute rahakoti kaswamise huwides, selleks et walitsewal kodanlusel oleks parem elada ja töötawaid hulkasid veel rohkem rõhuda ja orjastada.

Maipühadel peawad rahwuswaheline proletariaat ja töötawad hulgad kommunistlike parteide juhtimisel wõitlusse astuma walitsewa kodanlike korra wastu, wõitlusse astuma oma enese ja oma laste seisukorra parandamise eest. Neil tuleb üles seada kõige elulisemad nõudmised ja nende eest hulkasid wõitlusele mobiliseerida.

Wäljamaa kommunistlikud parteid peawad oma töö wiima laiematesse töölistehulkadesse wabrikutesse, tehastesse ja ettewõtetesse, et oma mõju hulkades suurendada, neid tulewasteks otsustawateks wõitlusteks ette walmistada.

Wäljamaa kommunistlikud parteid peawad töölistehulkadele selgeks tegema ja näitama sotsiaal-demokraatide õiget nägu, kes on muutunud otsekohesteks töölisteklassi äraandjateks ja kodanluse tööriistaks wõitluses töölisteklassi wastu.

Niikaua, kui kommunistlikud parteid ei paljasta awalikult sotsiaalfaschistide äraandlikkust, seni ei saa nad tõelised wõitlusorganisatsioonid olla ega töölisteklassi tema wõitluses tõeliselt juhtida.

Kommunistlised parteid peavad walmis olema juba alganud imperialistliste were-walamiste wastu wõitlust pidama ja need muutma kodusõjaks — sõjaks kommu-nismi eest.

Selles wõitluses ei tohi naistöölised ja töötawad maanaisterahwad passiwseks jääda, waid peavad wõitlema õlg õla kõrwal meestöölistega, et kodanlust kukutada ja proletariaadi diktatuuri maksma panna.

Meie Nõukogude Liidu mees- ja naistöölised ning kolhoosnikud pühitsewad 1. maid wõitluse tähe all walmistuse- ja rahanduseplaani ja kewadise enamlise külwi täitmise ja ületamise eest, sotsialistlike tööwiiside — sotsialistlike wõitluse, lõõk-luse kõrgemale astmele tõstmise ja Stalini 6 ajaloolise tingimuse süwendamise ja elluwiiamise eest isetasuwusliste ja walmistusliste brigaadide organiseerimise ja was-tusammuwate plaanide wastuwõtmise eest.

Tõstame klassilist walmisolekut! Kõrgemale wõitluselipp partei pealiini eest! Kõrgemale wõitluselipp parempoolse oportunisti, kui käesolewa ajajärgu pea-hädaohu wastu ja „pahempoolsete“ kõwerduste, kontrrewolutsioonilise trotskismi kui sotsialismi pealetungimise desogranisaatorite wastu! Elagu ÜK(e)P ja tema juht Stalin!

Elagu rahwuswaheline Maipüha! Elagu Komintern!

Elagu üleilmne Oktoober!

Igawene mälestus wanale enamlasele, Eesti proletariaadi wõit-luse organiseerijale ja töölisteklassi juhile, leppimata wõitlejale leninistlike liini eest proletariaadi parteis, wäsimata marksismi-leninismi ideede propagandistile!

Sm. Wiktor Kingissepa tapmise 10. aastapäew

3. mail 1932. aastal saab 10 aastat, kui eesti kodanlus ja sotsid tapsid kõige jultunumalt ja mõrtsukalisemalt eesti töölisteklassi juhi ja unustamata seltsimehe W. Kingissepa. Sm. Wiktor Kingissepa mõrtsukalise tapmisega kaotas eesti tööliste-klass oma andekama, kindlama juhi ja rewolutsioonilise liikumise enamlise teoreetiku.

1906. aastast algab W. Kingissepa põrandaalune töö ja wõitlus, ta astub eesti töölisteklassi wõitluse etteotsa, asub kommunistlike partei organiseerimisele ja töö-listeklassi ettewalmistamisele wõimu wõtmiseks ning proletariaadi diktatuuri maksma-panemiseks.

Kolm ja pool aastat tuli sm. Wiktor Kingissepal wahetpidamata kodanlaste ja sotside wastu halastamatult wõidelda, eriti rasketes tingimustes kodusõja ajal, kus kümned ja sajad seltsimehed langesid wõitlusewäerinnal kodanluse wastu.

Waatamata sellele jäi W. Kingissepp ikka wõitluswäerinna etteotsa ja wõitles wäsimata edasi.

Sm. Wiktor Kingissepp wõitles ja ohwerdas oma elu selle eest, et töölisteklass, maata, kehwik- ja keskmiktalupojad wabaneksid kapitalistlisest rõhumisest, orjusest ja näljast, ning töölisteriigi maksmapanemise eest.

Sm. Wiktor Kingissepa kaotus on üks suurematest ja raskematest, meie ei kaota-nud W. Kingissepa näol mitte üksi suurt juhti, waid tema kaotamine oli kommu-nistlikele parteile ja kogu töölisteliikumisele suureks kaotuseks.

Sm. Wiktori kaotamine oli raske, kuid töölisteklass ei lase oma pead norgu, waid jätkab, kommunistlike partei juhtimisel, halastamatut wõitlust kodanluse kukutamiseks Eestis ja proletariaadi diktatuuri maksmapanemiseks.

Missuguses poliitilises ja majanduslises olukorras asus walge Eesti kodanlusel ajal?

Sõja lõpetamise järele Nõukogude Liiduga, 1920. aastal, asus eesti kodanlus oma kurnamisekorra kõwendamisele.

Tartu rahulepingu sõlmimise järele sai ta Nõukogude Liidult 15 miljoni kuld- rubla, mis peagi maha praaliti.

Edasi näeme, et rahu järele algab elaw kaubandusline läbikäimine nende kahe riigi wahel. Eesti kodanlus tunnistas isegi awalikult, et kaubanduslisel läbikäimisel Nõukogude Liiduga on nad oma majanduslise kindlustamise alal suuri edusamme saawutanud.

Peab tähendama, et opteerimise komisjonid, mis asutati Nõukogude Liitu, ajasid igasugust musta äri. Need opteerimise komisjonid, nende ametnikud spekulereisid ja sahkerdasid igasuguste wõtetega ja ajasid kuritarwituslisel teel hiigla warasid kokku, mida siit Eestisse „riigi kindlustamiseks“ sokutati. Me näeme, et warem püksata olnud waesed ametnikud muutusid üleöö miljonärideks ja ostsid wabrikuid ja mõisaid.

Eesti tõusikkodanlus elas üürikest õitseagega, sest ta oli oma eesmärgi saawutanud, ta oli wõimul ja wõis töolisteklassi ja kõiki töötawaid hulki piiramatult ja weel rängemalt, kui seda tsaari ajal tehti, edasi kurnata ja eksploateerida. Endiselt lasusid kõik riiklised kulud ja raskused töolisteklassi ja töötawa talurahwa õlgadel. Töolisteklassi seisukord muutus igakülgselt weel raskemaks kui ennem, sest hallparunist wõrsunud tõusik oskas weel jõhkramalt nõõrida ja rõhuda.

Sellest näemegi kasawat tööliste ja töötawate hulkade rahulolematust walitsewa korra wastu. Näeme wangistamisi, tapmisi ja tööliste weristamisi Seamäe rabas, kruusaaukudes ja soodes.

Kuid raskuste ja tapmiste peale waatamata lähewad töolisteklass ja maa töötawad hulgad wõitlusele, et oma olukorda parandada. Selle wõitluse eesotsas oli Wiktor. Ta oli töolisteklassi organiseerija ja kogu oma elu pühendab ta sellele, et tööliste- hulkasid mobiliseerida kodanluse kukutamiseks ja proletariaadi diktatuuri maksma- panemiseks.

Üksikutest kollektiividest wabrikutes kujunes paari aasta kestel ülemaaline kommu- nistiline partei, tööliste wõitluseorganisatsioon.

Sm. W. Kingissepp wõitles halastamata sotsiaaldemokraatide wastu, paljastas terawalt nende silmakirjalikkust, nende kodanluse diktatuuri kaitsemise poliitikat ja tööliste huwide mahasahkerdamist härradele. W. Kingissepp wõitles enamise wisadusega paendlaste wastu, kes jutlustasid „teooriat“, nagu ei oleks streigiwõit- lus wõimalik sõja ja kriisi tingimustes. Ta organiseeris töölisi ja näitas ära, et töolisteklass, maata, kehwik- ja keskmik-talupojad wabanewad ainult rewolutsiooni- lises wõitluses ja kodanluse wägiwaldse kukutamise teel.

Eesti kodanlus tundis hirmu tõuswa rewolutsioonilise liikumise ees, ta tegi kõik et oma waenlast kätte leida, W. Kingisseppa tappa.

Ja 1922. aasta kewadel andiski prowokaator Linkhorst Wiktor Kingissepa were- janulisele kodanlusele ära.

Prowokaator Linkhorsti näpunäitel ja täpsel kättejuhatamisel wangistati Wiktor Kingissepp 3. mail 1922. aastal Medweeshi uulitsal olewast hoowipealsest wäiksest majakesest, terve rügemendi sõjawäelaste, nuhkide ja politseinikkude ümberpiiramisel.

Walge Eesti oma nuhkide karjaga oli enneolemata õnnejoowastuses, sest nad olid eesti kodanluse weriwaenlase „leidnud“, keda mitu aastat nuhkide kamp ta- gajärjeta oli otsinud. Walitsus oli miljonid lubanud, kes Wiktori elusalt wõi surnult wabariigile suureks kingiks oleks kinni püüdnud.

Kõik otsimised ja prowotseerimised ning miljonite lubamised ei annud tagajärgi ja Wiktor jäi leidmatuks niikauaks, kuni ta prowokaatorliselt ära anti.

Waatamata sellele, et eesti kodanlus oma demokraatia õitseagega elas, oli Wiktor Kingissepp siiski talle kangesti kardetud ja ta ruttas tema tapmisega. Päewa- käsü järele seati kohe sõjawäljakohus kokku, ja ühe tunni jooksul oli kohtu ko-

metimäng läbi ning enne, kui 24 tundi kinniõtmisest möödunud, tapeti Wiktor timukaliselt ära ning isegi ta surnukeha peideti ära.

Otsekohesed sm. Wiktor Kingissepa mõrtsukad on „kõige demokraatlisem“ walitus, kelle eesotsas olid Päts, Einbund, Piip ja teised. Ja tapmise täidewiijaks olid Pauling, Eiland, Niggol ja Tamm. See kometimäng, mis toime pandi „Sõdurite kodus“, oli kõige jultunum ja alatum hirwitamine tööliste klassi ja tema juhi üle. Eesti tööliste klass ei unusta seda, ja aeg tuleb, millal ta oma klassiwendade ja õdede eest, keda kodanlus häwitab ja praegu weel häwitab, kätte maksab.

Et seda weretööd millegiga õigus-tada, selleks luuletati kõige närusem wale wälja, nagu oleks seltsimees Wiktor Kingissepp kinniõtmisel wastu hakanud, sõjalisi teateid kogunud ja tahtnud nuhk Palmi surmata.

Sm. Wiktor Kingissepp wõitles proletariaadi ja töölawate talupoegade, kehwikute, maatameeste wabastamise, Eesti Nõukogude wabariigi maksmapanemise eest ja selle eest tappis tema eesti timukaline kodanlus.

Sm. Wiktor Kingissepa tapmine ei jäänud wiimaseks tööliste klassi wabastamise eest wõitlejate tapmiseks, waid wahetpidamata protowseeritakse ja lawastatakse uusi ja uusi kohtumõistmisi ning tapmisi Eestis, et sellega töölisteliikumist häwitada ja halwata.

Iga kaotatud seltsimehe asemele asuwad aga uued ja uued, kes wõitlust edasi wiivad. Hulkades kaswab klassiline arusaamine, et wiltsusest, näljast, töötaolekust ja sunnitööst wabanemiseks on ainult üks tee, s.o. töörahwa rewolutsiooniliste wõitlusorganisatsioonide ümber koondamine ja nende wõitluse kõwendamine oma eluliste nõudmiste eest, proletariaadi diktatuuri eest, Eestimaa kommunistilise partei juhtimisel.

Eestis wõitlewad mees-, nais- ja noortöölised ja maa töötawad hulgad seisawad ühisel wäerinnal wõitluses kodanluse, sotsiaalfaschistide wastu. Wõidelge eneste, oma laste elutingimuste parandamise, palkade kõrgendamise, haiguste, tööpuuduse, wanaduse ja õnnetute juhtumiste kinnitamise eest Eesti riigi ja ette wõtjate kulul, tööliste ja töötawate talupoegade isiku- ja muude maksude ärakaotamise eest jne.

Mees- ja naistöölised ja teised töötegijad! Ainult siis olete suutelised wõitlema, kui te purustate igasugused sidemed kodanliste ja sotsiaalfaschistiliste parteidega. Paljastage ja puhastage oma read kaitsepolitsei agentidest ja prowokaatoritest ning koondage oma jõud tööliste wõitlusorganisatsioonidesse, wõidelge oma poliitiliste õiguste eest, korraldage miitinguid, tööliste protestikoosolekuid, demonstratsioone, astuge Nõukogude Liidu kaitseks wälja jne. Koonduge kõik mees- ja naistöölised wiimaseni kommunistilise partei ümber ja wiige wõitlus kuni wõidurikka lõpuni.

Meie Nõukogude Liidus elawad eestlased, sm. Wiktor Kingissepa 10. aasta tapmise päewa mälestades, töötame weel kindlamalt wõidelda wiieaastaplaani 4 aastaga teostamise eest ja teise wiieaastaplaani teostamisele asuda.

W. Kingissepp kaitsepolitseis enne tapmist.

Naistöölised ühes meestöolistega wõitlewad wabrikutes, tehastes walmistusplaanide täitmise ja ületamise, ratsionaliseerimise ja uute ülesleiduste eest, et kiiremate tempodega ja kõige lühema aja jooksul tehniliselt kõrgeltarenenud ja eesrinnas sammuwatele kapitalistlikele riikidele järele jõuda ja neist mööda minna.

Eestlased-kolhoosnikud asuwad weel energilisemalt kolhooside majanduslisele ja organisatsioonilisele kindlustamisele. Sotsialistlike töömeetodite, lõõktöö ja sotsialistlike wõistluse süwendamine ja enam kõrgemale astmele tõstmine nii wabrikutes ja tehastes kui kolhoosides, walmistuslistes brigaadides ja üksikute tööliste ja kolhoosnikkude juures — on iga meie sotsialistlike ühiskonna ülesehitamise eest wõitleja hüüdsõnaks meie unustamata Wiktori 10. aasta surmapäewa puhul.

Paremaks klassiwõitluse toetuseks wõitlewale proletariaadile sealpool traataeda ja wastuseks interwentidele ja kallaletungijatele on edukas sotsialismi ehitamine ja kaitsewõime kindlustamine meie Nõukogude Liidus.

Töölised ja kolhoosnikud, astuge omawahel wõistlusesse Tallinna wõitlewa proletariaadi wõitluselipu ja W. Kingissepa pildi omandamise eest.

Paremad tehase ja kolhoosi brigaadid on need, kes paremaid näitajaid on saawutanud walmistuseplaanide täitmise ja ületamise ning omaduse tõstmise alal. Parem brigaad, kolhoos premeeritakse ülalnimetatud lipuga ja pildiga. Meie sotsialismi eest wõitlejad mees- ja naistöölised ja kolhoosnikud ei tohi hetkekski uuustada Nõukogude Liidu kaitsewõime kõwendamist. Selleks peame kohtadel tankide kolonne ehitamiseks summasid koguma, et seda 1. maiks meie Punawäele üle anda.

Samal ajal organiseerime eestlasi töölisi, kolhoosnikke ja kehwik- ning keskmik-üksikmajapidajaid purustawa wastulöögi andmiseks walge Eesti fashistlike kodanluse agentuurile, kontrrewolutsioonilisele rahwusdemokratiismile. Walge Eesti mõrtsukaliste tapmiste ja wangistamiste wastu organiseerime maikuu Eestimaa Kommunistilise partei toetuskuu. Selleks, et toetuskuu tõeliselt enamliste tagajärgedega läbi saaks wiidud, peame mobiliseerima sellele hulkade tähelepanu.

Partei enamlike ühtluse eest wõideldes peame enamlike leppimatuse ja järjekindlusega wõitlema parempoolse kallaku, „pahempoolsete“ kõwerduste kui ka leplikuse ja mädanenud liberalismi wastu.

Needus timukatele! Töörahwad ei unusta Wiktori timukate nimesid!

Elagu Eestimaa Kommunistiline Partei!

Elagu rahwuswaheline proletaarne rewolutsioon!

H. Wisnapuu.

Põrandaalused juhtumised Wiktor Kingissepa ajast

Selle aja peale tagasi waadates tuleb terve rida igasuguseid juhuseid meelde, mis osalt anektoodilised näiwad, kuid ometi tõsiasjad on. Awaldame neist mõne siinkohal.

1921. a. suwel elas Wiktor kellegi teise seltsimehega kusagil üksikus majas. Kord hommikul nägi ta ümbrust silmitsedes, kuidas mööda teerada kaks meest sammusid, kellest teine ennast joobnuks teha püüdes, niiviisi järeletohtult taarub, et see kohe silma torkab. Wiktor juhtis seltsimehe tähelepanekut selle peale ja kinnitas, et see nuhk on.

Paari tunni pärast piirati see koht, kus Wiktor oma seltsimehega asus, ja weel mõned teised majad, sõjawägede poolt sisse. Algas majade läbiotsimine. Seisukord oli tõsine. Wiktor saatis „luuraja“ wälja. Selgus, et — kaelakohtulisi wangisid taga otsitakse, kes eelmisel päewal kusagilt ära jooksnud. Kõik teised majad otsiti läbi, aga ei tea mispärast ei tulnud soldatid sinna, kus kaks põrandaalust asusid.

Wiktor peatas wahel pikemat aega surnuaiawahi korteris. Wanataat ei teadnud, kes ta sahwriüurnik õieti on. Wiktor nimetas ennast „Päewalehe“ kaastööliseks Johanneseks, kes wahel oma sõprade tülitamiste eest siia kõrwale asub.

Pikapeale sai wanataat muidugi aru, et „Johannes“ Rebase talust ei ole, aga inimesearmastusest wõi mõnel muul põhjusel oli ta hoolas korteriperemees.

Siin tuli terve rida juhtumisi ette, kus „Johannes“ sissekukkumisest kaugel polnud.

Nii tulid siia kord „wõmmid“ ärawarastatud raudteeliipreid otsima. Õnneks hakkasid nad surnuaiawahi süütust uskuma ega otsinud sahwrit läbi, kus Wiktor oma kirjutusmasina taga istus ja kutsumata wõõraste ilmumist ootas.

Teinekord oli waht toast wälja läinud, ust lahti unustades. Keegi surnumatja astus uksest sisse, wahti taga otsides tegi ta wiimaks isegi sahwriukse pisut lahti, kus Wiktor teise põrandaalusega istus. Juhuslikult oli mingi suurem riie ukse taga ega lasknud seda lahti minna; otsija läks minema.

Kord tuli sama surnuaiawahi majake ohwitserisid täis, kes harjutuste puhul siia oma staabi sisse seadsid. Wiktoril tuli mitu tundi liikumata õhukese sahwriseina taga istuda, kuni isandad ohwitserid õhtule läksid.

-1921. aastal kõikusid iseseiswad-sotsialistid (Hans Kruus, Martin Bleimann, Piiskar jt.) Kominterni ja II Internatsionaali wahel. Siis pidasid nad ka põrandaalustega läbirääkimisi.

Ühele niisugusele läbirääkimisele läks kord Hans Kruus. Nagu ikka niisugusel korral, tuli ka temal palju maad ära käia.

Wiimaks andis tööline Kruusi kellegi teise hooleks, kes teda edasi Wiktor Kingisepa asukohta pidi toimetama. Uus teejuht sammus pikil sammul Kruusi eel piibunosu suus. Nii käisid nad mitu head wersta läbi metsa ära. Kui nad wiimaks kohale jõudsid ja pisikesesse sauna sisse astusid, palus teejuht surmani wäsinud linnanoorhärat Kruusi istuda, asus ise tema wastu ja hakkas uut tubakat piipu topides oma wõõralt pärima, kuidas teekäik meeldis. Nagu Hans Kruus pärast oma seltsimeestele jutustanud, märganud ta alles nüüd, et Wiktor tema teejuht oligi.

Kord tellis keskkomitee ühe legaalse seltsimehe abil paberiwabrikust suurema hulga paberit „Kommunisti“ jaoks. Teatud jaamas, mille lähedal paberiladu asutati, panid woorimehed paberikoorma peale. Kui nad just minema pidid hakkama, jookseb üks isik koormate juurde ja pärib, kuhu see paber wiitakse. Enne kui meie seltsimees, kes paberiwedu juhtis, weel midagi wastata oleks saanud, hüüab üks woorimeestest: „Kuhu? Aga eks ikka „Kommunisti“ trükikotta!“ Annab ise hobusele pihta ja kihutab minema; teised woorimehed naerdes järele. Küsija arwas wist muidugi, et teda tõgatakse ja läks minema. Woorimees, kes asjast muidugi midagi ei teadnud, oli oma naljatujus antud wastusega meie seltsimehe seletuseandmisest wabastanud.

„Mõni aeg hiljem tuli seesama paber ära müüa, kuna ta tagawara liig suur oli. Seesama seltsimees, kel äritutwused ei puudunud, wõttis proowi kaasa ja läks kauplema. Kuski aga ei õnnestanud asi, sest et paberikaust kellegile hästi ei passinud. Wiimaks kutsus üks kaupmees meie seltsimehe pisut kõrwale ja seletab saladusliku näoga, ise kartlikult ümber wahtides, kas keegi ei kuule: „See paber on suuruse poolest just „Kommunistile“ kohane. Sa katsu põrandaalustega ühendust leida, küll need selle paberi hea raha eest ära wõtawad.“ —n—

Taheti meid lüüa, lüüa

D. BEDNÕI sõnad

Taheti meid lüüa, lüüa,
Katsuti kord lüüa meid... Hei!
Aga kergelt meid ei püüa, } 2 korda.
Walwasime wastaseid.

Hiina kindralid on wahwad
Sõdurid nii julged nad... Hei!
Kui neil tarwis on töörahwast } 2 korda.
Julmilt maha suruda.

„Enamluse hädaohu
Häwitame hõlpsasti“... Hei!
Aga endi käsi kohe } 2 korda.
Hakkas käima halwasti.

Taheti meid lüüa, lüüa,
Katsuti kord lüüa meid... Hei!
Aga kergelt meid ei püüa, } 2 korda.
Walwasime wastaseid.

A. DAWIDENKO muusika

Lõime nii ja lõime naa neid,
wastasime wõitluses... Hei!
Et kõik Tshanid Sjue-Ljänid } 2 korda.
Pähe wõtsid mõistuse.

Märgukirja kirjutasid:
Nemad olla rahu poolt... Hei!
Küll wist oli meistriasi } 2 korda.
Kaugeidalaste hoop.

Wõitlus äge, wõitlus wahwa
Wastus Tshan Sjue-Ljänile... Hei!
Aga töölis-talurahwal } 2 korda.
Seltsimeesteks oleme.

Taheti meid lüüa, lüüa,
Katsuti kord lüüa meid... Hei!
Aga kergelt meid ei püüa, } 2 korda.
Walwasime wastaseid.

Tõlk. K. T.

Kõik jõud karjakasvatuse arendamisele kolhoosides

Mõni aasta tagasi lahendasime me partei juhtimisel terawilja probleemi suurte sowhooside ja kolhooside organiseerimisega. Terawilja probleemi lahendamise järele seadis nõukogude walitsus peaülesandeks sotsialistlise karjakasvatuse arendamise kolhoosilise ülesehituse ajajärgul.

Kollektiwiseerimise laine kaswamises nägid kulakud oma hukumist, hakkasid kuritahtliselt loomi häwitama ja kolhooside wastast agitatsiooni tegema. Nad agiteerisid vähemarenenud talupoegi, et nad kolhoosi ei läheks, kolhoosi minnes wõetawat kõik loomad ära jne.

Igasugusel tööil on oma wili. Nii olid ka kulaklisel agitatsioonil tagajärjed. Tuli nähtawale hulgaline loomade häwitamine. Tapeti isegi wäiksed loomad ja linnud ära. Et loomade kuritahtlisele häwitamisele piir panna, tuli nõukogude walitsusel kõige waljumad abinõud tarwitusele wõtta.

Kõik, kes kuritahtliselt loomi häwitasi, wõeti kohtulikule wastutusele, mille järele wõis isegi warandus konfiskeeritud saada. Tuli hulkades laialist selgitustööd teha, ära näidata kulaklise agitatsiooni kahjulikkust ja nõukogudewastast tööd, mis sellele sihitud, et meie kollektiwiseerimist nurja ajada.

Soodsaks pinnaks kulakute agitatsiooni lewinemisele oli weel see, et meie küla ja raiooni organisatsioonid ja tegelased põdesid peapõõritamise haigust suurtest kollektiwiseerimise saawutustest.

Paljudes kohtades tuli nähtawale kõige häbematumaid parteiiliniist kõrwalekaldumisi ja moonutusi, kus taheti artelli wormist kommuunale üle hüpata.

Oli sarnaseid wäärnähtusi, kus ühiskondlustati kõik kariloomad, sead, lambad, linnud ja kanad, selle peale waatamata, kas kolhoosis oli wastawaid karjalaute, linnukuure wõi ei.

Et talupoegade keskel rahulolematused kaswasid, on selle tagajärg, et meie tegelased jämedaid parteiiliniist kõrwalekaldumise wigu tegid kolhoosilises ehituses ja teiseks, et talupojad sattusid kulaklise agitatsiooni mõju alla.

Eila kolhoosi astunud talupoega ei saa üleöö kollektiivseks, ühiskondliseks kolhoosnikuks ümber kaswatada, weel kaua hoiab ta oma endistest wiisidest, eraomandusest ja kommetest kinni. Ta peab wõitluse karastusest läbi käima ja pikal-dase ümberkasvatuse saama.

Sm. Stalini kiri peapõõritusse sattumisest saawutuste tõttu, tõi suure murrangu meie külas, meie partei õigel juhtimisel said need parteiilini moonutamised, pahempoolsed haigused ja kõrwalekaldumised täielikult kõrwaldatud.

Iga kolhoosi astunud kehwik- ja keskmiktalupoeg wõis oma isiklisesse maja-pidamisesse jätta aiamaa, lehma, wäikesed loomad jne.

Laialised kolhoosnikkude hulgad ja kehwi- ja kesktalupojad said aru meie partei õigest poliitikast ja meie näeme, kui hiiglamoodi kaswas juurdewool kolhoosidesse.

Partei keskkomitee otsused wiimasel kahel aastal, sm Stalini wäljaastumised partei XVI kongressil ja XVII konwerentsil ja 4. märtsi otsus märkisid ära küllalt selgelt, et peaülesandeks kolhoosilises ehitustöös on artelli wormi kindlustamine.

Partei on mitmel korral tõsiselt hoiatanud, et igasugused katsed ja püüded artelli wormist kunstlikult kommuunadele üle hüpata, on lubamatud ja praegusel ajajärgul kahjulikud.

Kuid nende otsuste ja hoiatuste peale waatamata leidub organisatsioone ja tegelasi, kes neid küllalt tõsiselt ei wõta ja arwawad et kolhoosi artelli worm on ära-iganenud ja tarwis kommuunadele üle minna.

Siin tuleb nähtawale jälle seesamane oportunism, kus tahetakse administratiivsete abinõudega meie küla sotsialistilisel alusel ümber korraldada.

Teiseks, kolhoosidel puuduwad need hiigla rahasummad, et kõike kolhoosnikke korruga raha palkadele üle wiia ja neid tarwiliste tarbeainetega warustada. Neid summasid tuleks meil siis mujalt ringkäigust ära wõtta mis omakorda meid rahalisse kitsikusse wiiks ja meie rahandusplani lõhed tooks.

Tuleb kindlamini wõitlust pidada kolhoosi wormi kindlustamise eest, et igal kolhoosnikul oleks oma lehm, väiksed loomad ning wastawad toidutagawarad muretsetud, nii kolhoosi, kui ka kolhoosnikkude isiklikes majapidamistes.

Kolhoosnikul tuleb hulkadesse 4. weebruari ja 26. märtsi partei keskkomitee otsusi wiia, et ei oleks ühtegi nais- ega meeskolhoosnikku, kes neid otsusi ei teaks ja tõsiselt nende elluwiimise eest ei wõitleks.

Partei keskkomitee oma 26. märtsi otsuses loomade sunniwiisil ühiskondlustamise kohta märgib kõige otsustawamalt ära, et ainult kolhooside waenlased wõiwad sunniwiisil kolhoosnikkude lehma ja väikseid loomi ühiskondlustada, et iga-sugune püüe sunniwiisil kolhoosnikkudel lehma ja väikseid loomi ühiskondlustada tuleb wälja puhastada ning selle otsuse rikkujaid parteist wälja heita.

Kõikide parteiorganisatsioonide ülesanne praegusel silmapilgul on — 26. märtsi otsust hulkadesse kanda ja seda tõeliselt ellu wiia. Iga kolhoos peab enne kewadist külwi järele vaatama, kui palju loomadele toidukultuure külwata.

Et kõike neid otsusi ja puudusi kolhoosi ehitusest kõrwaldada, tuleb igal nais- ja meeskolhoosnikul tõsiselt selle eest wõidelda.

Iga naiskolhoosnik peab aktiivselt osa wõtma kolhoosi majanduse tõstmisest, hoolitsema, et karjalautades oleks loomade hoolitsemises kindlad brigaadid loodud, et loomade ja noorkarja eest hästi oleks hoolitsetud ja nad õigel ajal toidetud.

Loomade toitmist tuleb nii seada, et karjaproduktiooni nii hulgaliselt kui ka omadusliselt tõsta, mis ka omahinda alandada aitab. Kui iga naiskolhoosnik tõsiselt meie karjakaswatuse tõstmise eest wõitleb, siis suudame ühiselt peagi meie karja-kaswatust enam kõrgemale astmele tõsta ja lihaprobleemi täielikult lahendada.

KLASS KLASSI WASTU

Sotslik töölistewanem tööliste huwisid maha saherdamas

Mõni aeg tagasi wigastas Eestis keegi naistöoline „hädaabitöödel“ liiwawaguni wahel käe, nii et see tuli ära lõigata.

Sotslik töölistewanem aga seletas, et see wigastus ei olewat töö juures saadud, millejärele naistöoline ka kahjutasu ei wõiwat saada.

Weel teine juhtumine: keegi naistöoline jäi kaldast alla langewa kruusa alla. Wigastus oli raskekujuline.

Sotsliste töölistewanemate arwates on see jälle nähtawasti naistöolise oma süü läbi, et õigel ajal ei taipanud allakukkuwast kaldast eemale minna.

Need on mõned üksikud juhtumised, mis näitawad, kuidas sotsid tööliste huwisid härradele maha saherdawad ja selle eest wastawa tasu saawad.

Selle asemel, et tööliste huwide kaitseks wälja astuda ja wõidelda, on sotslikud töölistewanemad otsekohe tööliste äraandjad.

Naistöolised, õppige tundma, kes teie huwisid kaitseb ja kes mitte. Naistöolised, walige niisugused töölistewanemad, kes tõeliselt teie huwide eest wõitlewad, härrade ees ei lõmitu ega palu. Eesti wõitlewad naistöolised, looge ühine wäerind ja koon-duge hulgaliselt ametiühisuste ümber, et ühisel jõul oma seisukorra parandamise ja wabastamise eest wõidelda!

Pärnu naistöoliste elust

Ametiühisuste häälekandja „Meie wõitluse aeg“ kirjutab:

„Meie majanduslik wiletus kord-korralt suureneb. Kõikide elu on raske, wälja arwatud mõnel üksikul, kes härrade ees lõmitamise ja teiste peale kaebamistega püüab end ülewal hoida. Niisugustele inimestele peaks igaüks, iseäranis naistöoline vaatama kui kõige alatumatele jätistele. Linnawalitsus wastab meie nõudmistele waid paljaste hammaste näitamise ja teadlikumate tööliste arreteerimisega. Aeg on selleks küllalt tõsine, et peaksime mõtlema hakkama weel wiletusrikkama tule-

wiku peale, mis meid ootamas. Meie nälj ja wiletus juba härrade ja puudrinade kiwisüdameid ei liiguta. Selleks peame ise wõitlema ja ühise wäerinna looma.

Tahtsin eriti meie Pärnu naistööliste-perekonnaemade tähelpanu juhtida wiimase ajal tekkinud wäärnähutustele. Wäljapääsematu wiletsuse tõttu wiivad paljud oma lapsed mitmesugustesse ususeltsidesse, et sealt midagi lastele wälja manguda kehatte wõi toidu näol. Hiljuti tuli ette juhul, kus keh w ema oma aastase lapse ühes ususeltsis, kes kõige enam pakkus (nimelt päts leiba nädalas), ristida lasi. Et aga seda iga nädalist leiwapätsi kauemaks kindlustada, kawatseb ta ise ka sinna liikmeks astuda. Samuti sunniwad mõned emad oma lapsi mitmes ususeltsis korraga käima, et enam abi saaks ja et elu kuidagi wõiks sees hoida.

Niisugused juhtumised tuletawad meelde orja-aega, kus ka lastega kaubeldi. Parem juba näljida ja surra, kui et lastega nii näljapalukesi kerjama hakata.

Sellest Pärnu naistöölise kirjatükist on näha, millistes rasketes tingimustes elawad eriti naistöölised Eestis.

Need hädaabitööd ja supilõrdi wäljajagamised, mida omawalitsuse asutuste poolt korraldatakse, ei suuda kaugeltki töötuid hulkasid näljast ega wiletsusest päästa.

Ja niikaua kui Eestis kodanlus wõimul prassib ja praalib tööliste, kehwikute ja keskmiktalu poegade ning maatameeste jne rõhumisest ja kurnamisest, niikaua kasvab töötatööliste arw, wiletus, nälj ja surwe.

Eesti kodanlus ei mõista kriisi lahendada ega polegi suuteline seda tegema, waid töölisteklass ise, wõimule pääsemisel, päästab enese wiletsusest, näljast, tööpuudusest ja kriisist, Nõukogude Liidu eeskujul.

Eesti wõitlewad naistöölised, selgitage vähemarenenud naistöölitele, töölinnastele ja emadele, et palwetamine, lõmitamine, „usuwendadelt ja õdedelt“ abi nurumine ja kodanlistelt prouakestelt hilpude palumine ei päästa neid ja lapsi wiletsusest ega näljasurmast. Nende eesmärk on silmakirjalikult näidata, nagu kaitseks nad töölist ja wõitleksid tööliste seisukorra parandamise eest.

Kodanluse „heldust“ ja „armu“ on aga töölisteklass 13 aastat tunda saanud. Seda tõendawad need suured tööliste wangistamised ja tapmised kruusaaukudes, rabades jne.

Et naistöölised oma klassiwendadest maha ei jää, waid rind rinna kõrwal nendega wõitlewad, seda tõendawad mõõdunud wõitlused.

Alles hiljuti wangistati Tartus üks agaram naisseitsiline, kes kutsus relwasid kätte wõtma, et kodanlust häwitada.

Naistöölised ja kõik töötawad hulgad, koonduge kõik tööliste wõitluseorganisatsioonide ümber, wõideldge töölt lahtilaskmiste wastu, elutingimuste parandamise ja sotsiaalse kinnitamise eest, tagakiusamiste, wangistamiste ja tapmiste wastu ja puustage oma read oportunistidest.

Naistöölised, töölistenaised ja kõik teised wõitlewad töötawad naisterahwad, koondage tihedamalt omad read kommunistlise partei ümber ja kõwendage wõitlust oma wabastamise eest. Mitte palumisega, lõmitamisega ega surmaminemisega ei saa kätte wabadust, waid kodanluse sõjariistus kukutamisega.

Eesti naistöölised, astuge wõitlejate ridadesse

Keegi naistööliline kirjutab oma wennale Nõukogude Liitu enese ja oma laste wiletsusest ja näljast muu seas järgmist:

Naistöölisel tuleb oma wäikese palgaga lapsi ja wanemaid toita. Lapsed on juba koolialised, kuid riiete ja jalanõude puudusel peawad kodus olema. Isa ja ema on ligi 80 aastased wanakesed, kes kogu oma eluaja on mõisaid orjanud. Ja nüüd, kus nad wanad ja pole suutelised tööd tegema, pole ka kusagilt sentigi saada ega loota. Mõni päew tagasi wõeti sellestki nārusest palgast 5 krooni maha. Naistöölise soow on, kui wähegi wõimalik Nõukogude Liitu sõita.

Naistöölise seisukord on täiesti kohutaw, kuid see muutub weel kohutawamaks, niikaua kui kodanlus wõimul on. Igalt poolt paistab kohutaw wiletus, mis naisseitsilisi igasugustele meeleheitlikudele mõtetele ja tegudele kihutab.

Näiteks toome veel ühe väljavõtte ülemaalmnimetatud kirjast. „Ma olen sellest wiletsusest ja kannatusest tüdinenud. Kannan enesetapmise mõtteid peas, ainult kahju, et lapsed jääwad emata. Loodan veel tulewiku peale, eks siis näe, mida see toob, kui ei parane, siis teen enesele otsa. Milleks niipalju waewleda?“

Selles väljavõttes näeme selgelt missuguses seisukorras on Eestis eriti tööla-
wad naisterahwad. Naistööliste seisukord on kohutaw, kuid raskuste, puuduste ja
wiletsuste peale waatamata ei pruugi eesti naistöölistel enesetapmise mõtteid peas
olla. Sest enesetapmist wõttelejad eitawad ja waatawad selle peale, kui ühiskond-
lise wäärnähtuse ja kodanlise mädapaise peale, mille wastu iga naistööline peab
wõttelema. Eneste ja oma laste tapmistega oma olukorda ei paranda, waid ainult
wõitlusorganisatsioonidesse koondamisega ja kodanlise korra kukutamisega jõuab
tööliste klass oma eesmärgile. E—i.

Poola paanide maalt

Wiimased ülewaated Poolast

Palawikuliselt keeb Warssaw. Piduõhtud ja ballid. Kabareed ja maskeraadid. Kõlised ja säravad ohwitseride rasked mõõgad ja kannused parkettpõrandatel. Kristall-klaasides sätendab schampanjer. Daamid uhketes tualettides.

Kriis? Töötatöölised? Talupoegade ülestõusud? Streigid? Ah, unustage need koledused. Meie heategija Prantsusmaa ei ole ihnus kingitusi jagamas. Sest meie kaitseme kultuuri enamluse eest, meie oleme wahipostid punase hädaohu eest. Meie oleme Euroopa lootus....

Sellega sumbutab tõusik-kodanlus türmides waewlejate kaebeld, sumbutab nälgi-
wate hoigeid ja häda.

1. dets. 1931. aastal oli Poolamaal ametlikkudel andmetel 261.964 töötut. Kuid need andmed ei ole täielikud. Siin ei ole arwestatud neid töötuid hulke, kes mõned päewad kuus töötawad. Tekstiil-tööstus, kus 60 — 70% naisterahwaid töötab, vähendas oma produktiooni.

Belski linnas, kus warem oli 10 tuhat tekstiiltöölist, töötab praegu 2 tuhat, 2 — 3 päewa nädalas.

Tshenstohowis on peaaegu kõik 5 tuhat selle linna tekstiiltöölist tööta.

Sawertses töötas warem 8 tuhat, nüüd kõigest 800, 2 päewa nädalas.

Lodsis on praegu käimas järjekordne 10 tuhandelise tööliste hulga vähendamine.

Belostokis on tekstiiltööstus peaaegu wälja surnud.

Oserkowis töötab praegu kõigest 3 tuhat tekstiiltöölist, 1—2 päewa nädalas.

Ettewõtetes wiiakse töötawate keskel enenagematut töö intensifikatsiooni läbi. Kapitalistline ratsionaliseerimine Poolas ei lähe wälja töö paremini sisseseadmisest, töötingimuste parandamisest ega üksikute tööde lihtsustamisest, waid mees- ja nais-
tööliste tööjõu äärmisest eksploateerimisest. Poolamaal on tööliste tööpäew tekstiil-
tööstuses 11—12 tundi pikk.

Tööliste tööjõule suhtumine on otse häbematu: pikk wäsitaw tööpäew, madalad
naistööliste palgad, kes saawad ainult 50—60 protsenti meeste palgast ühesuguse
töö eest, sidemes sellega alatoitus, — see kõik mõjub naistööliste terwise peale.

Minestamised töö juures, õnnetuse juhtumised naistööliste keskel kaswawad alatasa. Töö intensifikatsioon suurendab kohutawalt eba- ja enneaegseid sünnitamisi, tiisikusse
haigeks jäämised wõtawad massilise iseloomu.

Poolamaa tööstuse produktioon langes wiimastel kuudel katastroofiliselt.

Paanide Poola — on maa, kus rikkuse, toreduse ja hiilgusega käsikäes käib
ennenagematu nälg, waesus ja walge terror. Poolamaa naistöölistes ja töötawad
naisterahwad wõtewad ühes meestöölistega, et rewolutsioonilisel teel kriisist ja
näljast wabaneda, nad wõtewad proletariaadi diktatuuri maksmapanemise eest.

I. M.

SÕNUMID

Naistöölised, õppige sõjariistadega ümber käima

Sl. Samoilowi nimelises kompweki-wabrikus töötawad enamalt jaolt naistöölised. Meie naistöölised-lööklased wõitleme walmistusplaanide täitmise eest, et edukamalt teise wiieaastaplaani teostamisele asuda.

Kuid naistööline-lööklane ei tohi meie riigikaitse kôwendamist unustada, ega seda, mis praegu Kauges-Idas sünnib, mis meid weel enam walwel olema kohustab.

Iga naistööline peab aktiivselt sanitaar-ringidest osa wõtma ja sõjaasjandust õppima, sõjariistadega hästi ümber käia oskama ja, kui tarwis, siis otsustawalt pealetungiwatele waenlastele wastuhoopi andma tõttama.

Eriti eestlastest naistöölistel ja naiskolhoosnikudel tuleb sealpool traataeda wõitlewatele klassiõdedele ja wendadele kaasabi üles näidata nende wõitluses kodanluse wastu, et lõpulikult kodanlisest ikkest ja kurnamisest wabaneda. 1. mail, üleilmsel töörahwa pühäl ja meie unustamata juhi W. Kingissepa 10 aasta mõrtsukalist tapmise päewa mälestades, töötawad eestlased-naistöölised ja naiskolhoosnikud oma ridu weel kindlamini meie partei ümber koondada ja sotsialismi elluwiimise eest wõidelda.

Elene Päll.

Töö naiskolhoosnikkude keskel Trutnewo külanõukogus, Oudowa raioonis

Juunist kuni 1932. aasta jaanuarikuuni oli wähe tähelpanu pööratud naiste keskel töötamisele nii parteirakukese kui ka lugemisetoa poolt.

Alles jaanuarikuul, sl. Koorti (külanõukogu arwepidaja) aktiivsel algatusel, elustus see töö ja organiseerused igasse kolhoosi ja sowhoosi delegaatide koosolekud.

27. weebruaril peeti ära naisdelegaatide konwerents, kuhu ilmusid kõik walitud naisdelegaadid ka teisi seltsilisi kaasa tuues.

Kuulati ära partei XVII konwerentsi otsused, kõik naisseltsilised otsustasid kinnitada endid asutuste ja kolhooside külge, täide wiia partei XVII konwerentsi otsused, ületada külwiplaan, kindlustada kolhoose majandusliselt, anda wiimane otsustaw löök klassiwaenlasele kulakule, kes weel tänapäewani kolhoosiwastast lõhkumise tööd teeb.

Otsustati kewadeks organiseerida kolhoosidesse lasteaiad, sellega naisseltsilist perekonna töödest wabastades.

Juba 18. jaanuaril otsustasid naiskolhoosnikud „Kiire“ nimelises kolhoosis kewadeks lasteaiad asutada ja saatsid ühe seltsilise lasteaiad juhatajate kursustele.

Naiskolhoosnikkude koosolekul tehti kolhoosi esimehele kohuseks lastetoa jaoks ruumid leida ja wastaw inwentar muretseda, kuid kolhoosi esimees sm. Salits ei ole weel tänapäewani midagi selleks ära teinud. Naisdelegaatidel on tarwis sm. Salits talweunest äratada ja talle meelde tuletada, et kewad käes on.

Trutnewo külanõukogu delegaadid, asuge julgesti endi plaani täitmisele, seda täielikult läbi wiies, andke otsustaw löök klassiwaenlastele, kulakutele kes püüawad teie tööle takistusi teha.

I. K.

Domkino naisdelegaatide üldkoosolekust 28. märtsil k.a.

Domkino naisdelegaatide koosolekul kuulati sm. Pauksoni aruannet usu kahjulikkusest meie sotsialistilises ehitustöös.

Naisdelegaadid kinnitasid, et usk on meie klassiwaenlaste, kontrewolutsiooniliste elementide sõjariist ja hulkade pimestamise abinõuks meie NSW Liidus.

Pappide kiriklised ja sektantide organisatsioonid on meie klassiwaenlaste kulakute ja imperialistide agentuur ja uute imperialistiliste sõdade ettewalmistuse organiseerijad ja kaasaitajad Nõukogude Liidus.

Seda tõendavad nende terroristlike aktide organiseerimine, kus ära tapeti meie sotsialismi eest võitlejad paremad seltsimehed ja seltsilised.

Näiteks, läinud aastal tapeti seltsimees Kiiw usumeeste ja kulakute poolt ära.

Praegu Rasnikowa külanõukogus (Punase Struugi raioonis) olewas kirikus teeb papp Miglas kõige jõhkramat kontrewolutsioonilist agitatsiooni kolhooside kindlustamise, külwihoogtöö ja teiste poliitiliste hoogtööde vastu.

Läinud aastal meelitas seesama Miglas kõige kiiremal heinategemise ja sügisel wilja koristamise ajal ligi 200 alaealist oma „leeritamisest“ osa võtma. Käesolewal aastal tahab papp Miglas jällegi vähemarenenud noori oma mõrda püüda.

Seesuguse usulise propaganda lewitamise vastu peame ühise võitlusewäerinna organiseerima. Peame laialiste noorte ja naiseltsiliste keskel poliitkaswatuse tööd kõwendama, et ei leiduks ühtegi noort ega naiseltsilist, kes aru ei saaks pappide ja teiste usumeeste nõukogudewastasest tööst. Peame noortele ja naiseltsilistele selgitama nende kontrewolutsioonilist tööd kodusõja, hiljem ülesehitamise ja praegu pealetungimise ajajärgul.

Meil tuleb otsustawamalt pappide, rahwusdemokraatide ja kulakute nõukogudewastase agitatsiooni, kui walge Eesti agentuuri vastu wõidelda.

Domkino naisdelegaatide koosolekul kuulutasid kõik naiskolhoosnikud endid lõõklasteks, et edukalt enamist külwi läbi wiia ja kolhoosi ehitustööd kindlustada.

Kõik Domkino naiseltsilised otsustasid Sõjakate Ateistide liitu astuda ja usuwastast tööd otsustawamalt läbi wiia.

Meie, Domkino naiskolhoosnikud, kehwik- ja keskmiküksiktalupidajad, terwitame seda, et rongapesa kultuurimajaks muudeti, ning kutsume Rasnikowa külanõukogu mees- ja naiskolhoosnikke, kehwik- ja keskmik-üksikmajapidajaid Domkino eeskujule jälgima.

Koondame kõik jõud meie esimese wiieaastaplaani valmistusplaanide edukale täitmisele ja ületamisele.

Naisdelegaat.

Kolhoosist „Uus tee“

Eluolu küsimuste ümberkorraldamine praegusel sotsialismi ehituse ajajärgul peab kõiki töötajaid huwitama.

Endistest wanadest eluolu wiisidest, kombetest, harjumustest tuleb lahti ütelda ja tõsiselt uute wastawamate eluolu küsimuste ja ettewõtete lahendamisele asuda.

Meie peame eluolu nii ümber korraldama, et see wastaks meie sotsialismi ehitustõle, tõstaks töötawate hulkade aktiivsust valmistusplaanide teostamises, sotsialistlikes wõistluses, lõõktöös ja valmistuslise brigaadide organiseerimises jne.

Uute eluolu küsimuste ümberkorraldamine peaks eriti huwitama just naiskolhoosnikke ja neid selle elluwiiamiseks aktiivsele võitlusele koondama.

Kui kolhoosides pole uue eluolu ettewõtteid, nagu ühissöögilauda, lastesõimeid, platse, klubisid ega punaseid nurke, siis peawad kõik kolhoosnikud kohe tõsiselt nende küsimuste lahendamisele asuma.

Sagedasti kuuleme naiskolhoosnikke, kui neid mingisugusele tööle tahetakse saata, wastawat: „Ma ei saa tööle minna, mul on lapsed, neid ei saa üksi jätta“.

Kolhoosilises elus näeme tihti, et tööjõust on suur puudus, kuid naiskolhoosnikud, keda peaks otstarbekohasemalt ära kasutama, hoiawad kodus lapsi.

Kui meie kolhoosid eluolu ümberkorraldamise küsimusi tõsiselt ei wõta ja nende lahendamiseks samme ei astu, siis ei saa tulewikus kolhoosides tööjõu puudust kõrwaldada.

Meie „Uue tee“ nimelises kolhoosis (Wolossowo raioonis) on lastetoa ehitamisele juba asutud, walliti komisjon, kellele ülesandeks tehti 1. maiks lastetuba awada. Selleks tuleb ruumides wastaw remont teha ja toad wastawalt sisse seada. Et lastetoas oleks wastawa ettevalmistusega kaswataja, selleks saadeti 2 seltsilist kursustele, kes nende lõpetamise järele tööle asuwad.

„Uue tee“ nimelise kolhoosi naiskolhoosnikkudel tuleb halastamatu tuli awada kulakute pihta, kes püüawad igasuguste wõtetega ja juttudega kolhoosi seesmiselt

lõhkuda ja nõrgestada. Lastetubades, platsidel peab naiskolhoosnikkudest enestest ühiskondline kontroll ja walwe organiseerima. Kui lastetoas ehk platsidel mingisuguseid wäärnähtusi ja puudusi nähtawale tuleb, siis peawad naiskolhoosnikud ise need puudused kohe kõrwaldama.

Kui kolhoos majandusliselt tugewam on, siis wõib ja peab toitmist paremini korraldama, aga kui kolhoos alles organiseerimise astmel, siis — oma wõimaluste järele. Kuid ikkagi tuleb selle peale rõhku panna, et toidud oleksid korralikult ja puhtalt valmistatud ja et neid nii palju oleks, et lapsed sellest korralikult sõõnud saaksid. Kui iga naiskolhoosnik ise lastetoa paremini korraldamisele aktiivselt kaasa aitab, siis wõime julgelt kõik wäärnähtused lastetubades kõrwaldada.

Kaswatusetöö kõwendamisest naiskolhoosnikkude keskel

Läinud aastal organiseeriti „Töö“ nimelisse kolhoosi lastetuba, kuid lasteemad oma lapsi sinna ei toonud, mille tagajärjel see peagi likwideeriti.

Lastetoa tähtsusest pole kahjuks weel kõik naiskolhoosnikud aru saanud ja satstusid kulakute agitatsiooni mõju alla.

Naiskolhoosnikkude keskel peab rohkem selgituse ja kaswatusetööd tegema, neile ära näitama, et lastetubade organiseerimine on ainult nende eneste huwides.

Kolhoosides tuleb poliitkaswatuslist tööd kõwendada, eriti naiskolhoosnikkude keskel. Naiskolhoosnikke tuleb enam ühiskondlisele tööle tõmmata, nagu kooperasiwi, nõukogude ja teistele ühiskondlistele töödele, sellega neid aktiivseteks ühiskonna liikmeteks kaswatades.

Neis kolhoosides, kus delegaatide ringid puuduwad wõi halwasti töötawad, tuleb need kiires korras luua ja tööle rakendada wõi ümber walida ja nende töö enam kõrgemale astmele seada.

Delegaatide koosolekutel tuleb arutada kolhoosi walmistuselise küsimusi: nagu kõikide naiskolhoosnikkude tööjõu otstarbekohane ärakasutamine, walmistusliste brigaadide organiseerimine, sotsialistilise wõistluse ja lööktöö järelwaatamine ja nende kõrgemale astmele tõstmine. Kõiki neid küsimusi peab naiskolhoosnikkude üldkoosolekutel käsutama ja arutama, et kolhoosi majanduslisele kindlustamisele kaasa aidata et ettetulewad puudused ja wäärnähtused kõrwaldada.

Naisdelegaadid peawad oma initsiatiiwil lastetoa organiseerima, teistele naiskolhoosnikkudele ära seletama lastetoa ja -platside tähtsust meie kolhoosilises ehituses.

Selleks tuleb brigaad moodustada, wastawad ruumid otsida ja remonteerida. Kui kõik naiskolhoosnikud ise sellest tööst aktiivselt osa wõtawad ja siin kaasa aitawad, siis on kolhoosis peagi lastetuba olemas.

Kolmandaks enamliseks külwiks ei tohi ühtegi naiskolhoosnikku olla, kes aktiivselt kolhoosi kõwenemise wäerinnal ei wõitleks. Igas kolhoosis, eriti meie „Töö“ ja „Koidu“ nimelistes kolhoosides peab lastetoad organiseeritama. A. K.

Kindlustage Punaseristi rakukeste tööd laialiste töölisterhulkade isetegewuse alusel

Tõstame sanitaar-miinimumi NSW Liidu kaitse kindlustamises

Nõukogude Punaseristi töö eesmärgist ja ülesannetest

Wenemaa Punaseristi ühisus (ROKK) on üks kõige wanematest wabatahtlikkudest ühisustest Nõukogude Liidus. Punaseristi rakuke wõib uhke olla oma rewolutsioonilise ajaloo peale, mille lehekülgedele wõib kirjutada hiiglasuurt tööd Punase wäe teenimise alal kõikidel kodusõja wäerindadel ja kangelaslikku wõitlust tüüfi pandeemiaga*) ning 1921. aastal Wolgamaal olnud nälja wastu wõitlemist, laialiste

*) Pandeemiaks nimetatakse suur katk, kui hiiglapalju elanikke mingisugusesse haigusesse jääwad.

hulkade mitmekülgset arstiabiandmist pärast kodusõja ja nälja aega ja sotsiaalset toetamist, pluss see suur töö, mis ära tehti sidemes imperialistlike sõja wangide koju-tulekuga ja lõpuks küla terwishoidlise töö nii ääremail, kui ka kauges põhjas ning kõikidel tööharudel wõitlemist ülesehitamise ajajärgul.

Wenemaa Punaseristi ühisus (ROKK) organiseeris sajad haigemajad, arstimise punktid, laboratöoriumid, haigete transpordimehed ning igasugu arstlis-sanitaarsed abiandmised, seadis sisse tüüli haigeks jääjatele tuhanded haigewoodid, organiseeris

spetsiaalsed sanitaar-linnakesed, kogus ja jagas wälja nälja ajal miljonitele nälginutele toiduained jne.

Wenemaa Punaseristi ühisus (ROKK) oma arenemise käigus tungib kõikidesse Nõukogude Wabariikide nurkadesse, sinna kus ühiskondlist-sanitaarsed abitarwis ja kus riiklistel terwishoidlistel organisatsioonidel jõudu ega summasid ei jätaku.

Punaseristi organisatsioonid oma esimesel arenemise astmel, kodusõja ja nälja ajal, wiisid ellu hulkade sotsiaal-sanitaarteenimise, kuid oma organisatsioonid ei saanud nad siis weel massilisteks muuta nagu nad praegusel silmapilgul on. Punaseristi töö, tema liikmete ja aktiivi laiendamise algas alles ülesehitamise ajajärgul.

Punaseristi organisatsioonide ümberkorraldamine algas Nõuk. Liidus Punaseristi ühisuse „Põhikirja“ wäljaandmisega, mis kinnitati kesktäidesaatekomitee poolt 6. juunil 1925. a.

See põhikirja märkis ära Punaseristi rakukeste eesmärgi ja ülesanded, mis on järgmised: arstline-sanitaarne abi haigetele ja haawatutele punawäelastele ja merewäelastele ning nende materjaalsete nõudmiste rahuldamine sõjaajal; sanitaarne abi elanikkudele stüühiliste hädade ajal; abi sõjawangidele, wõitlus sotsiaalsete haiguste vastu ja arstlis-sanitaarne abiandmine lastele.

Nii siis need ülesanded jagunewad kahte ossa— sõjaline-sanitaarne ja elanikkude terwishoidline, mis ka Punaseristi töösihi ära määrab.

Töötati wälja ühisuse organisatsiooni põhimõtted ning märgiti ära finans-baasi saamise teed.

Kuidas töötab Punaseristi organisatsioonide wõrk

Alguses laiendatakse massiliste algorganisatsioonide wõrku.

Punaseristi liikmed ühendatakse rakukestesse, walitakse komiteed jne.

Nõukogude Punaseristi ühisus organiseeris Punaseristi ühisuste ja Punaste poolkuude liidu, mis ühendab 9 nõukogude Punaseristi ühisust ja Punast poolkuud, kellel on täidesaatekomitee üleilmse ulatuses. 1926. aasta Punaseristi Rahwuswaheline komitee tunnistas Nõukogude liidu Punaseristi ühisused ja Punast poolkuud kõikides wabariikides Punaseristi esitusteks.

Esimene abiandmine haawatutele.

Liidu Punaseristi eesotsas on täidesaatekomitee, kuhu kuuluvad nende ülevaltähendatud ühisuste esitajad.

Kes wõiwad Punaseristi ühisuse liikmed olla?

Punaseristi ühisuse liikmeteks wõiwad kõik töötawad — töölised, teenijad, kolhoosnikud, kehwik- ja keskmiktalupojad jne olla, kõik kel meie konstitutsiooni järele hääleõigus on.

Punaseristi kaadrid werbeeritakse laialistest töötawatest hulkadest. Punaseristi kaadrid kaswatawad ja karastuwad kangelaslikus wõitluses sotsialismi ülesehitamise fondist aktiivsel osawõtmisel ja sanitaartööliste ettevalmistusel, kus otsekohe NSW Liidu kaitsest imperialistide vastu osa wõtawad.

Meie Punanerist ja Punane poolkuu on Oktoobrirewolutsiooni wõidulaps. Need organisatsioonid on Nõukogude Liidu tööliklassi saawutused.

Punaseristi ühisuste rakukesed on massiised proletaarsed organisatsioonid, mis tekkisid kodusõja tules ja tormis ning olid aktiivsemateks töölisteklassi ja Punase Armeed toetajateks walgekaardlaste ja interwentsiooni vastu ning proletariaadi diktaatori ja Nõukogude wõimu eest wõitlejateks.

Punaseristi ühisuste wõitlus töö ja elu-olu terwendamise küsimuste eest

Punaseristi ühisused walmistawad ette *Nõukogude Liidu sanitaarkaitset, nende otsekoheseks eesmärgiks on töötawaid hulkasid terwishoiu-asjanduse ümber koondata.*

Punaseristi rakukesed peawad otsustawalt ja kiirelt töö ja elu-olu terwendamise küsimuste eest wõitlema, aluseks wõttes meie sotsialistlikku ehitamist, mis Nõukogude maal wõidukalt käimas.

Meil on tarwis kiirelt hulkade kultuur-tasapinda tõsta ja nende elu-olu tingimusi parandada.

Meil on tarwis igatmoodi NSWLiidu sanitaarse-kaitse kõwenemisele kaasa aidata, igaüks meist peab walwel olema sanitaarses abiandmises, meie kaswawa sotsialistilise ehitustöö tingimuste terwendamises, stüühilistesse häädadesse sattumiste ja epi-deemiade laialilaganemise vastu wõitlemises jne.

Niisugused on Punaseristi ühisuse eesmärk ja ülesanded rahu ajal.

Kindlustame oma riigi sanitaarset kaitset

Sõja ajal on Punaseristi rakukestel suurem ja wastutawam töö ees. Punanerist peab abiandma frondil wõitlewale punasele armeele ja seljatagustele elanikkudele.

Peale selle peab Punanerist abiandma meie sõjawangidele ja waenuliste riikide sõjawangidele ja neid teenima.

Punanerist peab osa wõtma siseriigi sanitaarse kaitse organiseerimisest, kui waenlane meie seljatagustele linnadele, wabrikutele, tehastele, sowhoosidele ja kolhoosidele peale tungib.

Et neid keerulisi ja tähtsaid ülesandeid täita nii rahu, kui sõja ajal, peab Punaseristi organisatsioonidel hiiglasuured materjaalsed wõimalused olema ja palju kaadreid, kes peawad olema hästi ettevalmistatud, teadlikud ja distsiplineeritud.

Kust neid abinõusid ja inimesi wõtta

Siin peab see kõigile selge olema, kui suured ülesanded Punaseristil ees seisawad. Iga Nõukogude Liidu töötaw peab otsekohe Punaseristi kindlustamise tööst osa wõtma ja sellele kaasaaitama. Tuleb tõsta töötawate kultuurset tasapinda, teostades sotsialistilise ehituse edukat elluwimist ja samal ajal meie riigi sanitaarse kaitse kõwendamist.

20732
Hind 15 kop.

Ответственный редактор: Х. Виснапу.
Технический редактор: А. Лукин.
Издание № 62. Сдано в набор 23/IV 1932 г.
Подписано к печати 27/IV 1932 г. Формат 74×105. 1¹/₂ печ. лист.
Кегль 10. Колич. букв в печ. листе 77024. Всего 96280 знаков.

„Работница и колхозница“ № 36

На эстонском языке.

Издательство „КЮЛЬВАЯ“, Ленинград 31, улица 3-го Июля, дом № 48.

Ленинградский Горлит. № 42166. — Тираж 2000. — Заказ № 2919
Типография „Кюльвая“, ул. Дзержинского, 49.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR